

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

октобар 2021 / број 58

10/2021

Ф У З И Ј А

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221
Година V, број 58,
ОКТОБАР 2021.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравац Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

Душан Рајаковић, спец. менаџмента
здравствених установа;

мр Жељко Албанези;

др Маријана Жиравац Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа
„Пословни саветник“;

дипл. екон. Тања Ђелкапић, саветник у
Министарству финансија

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбасић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравац
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом
медјуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Зове Марицу колегиница Цаца: „Марице, јел’ мислиш ти да набављаш тај нови електронски фискални уређај?”

„А шта ће ми”, одговара Марица сва у чуду, „па ни до сада га нисам имала?”

„О боже, Марице, па нови закон се примењује од идуће године! Додуше, прича се да ће тек с пролећа да почне примена.”

„А добро, Цацо”, већ се врпољи Марица, „јес’ ти прочитала тај нови закон?”

„Па јесам онако прелетела, немам времена баш све да читам, али пратим шта пишу у часописима, а и на друштвеним мрежама”, самоуверено ће Цаца.

„Е ако је тако, онда ће ти се на друштвеним мрежама само и касти”, рече Марица, „а ја ћу сад да уђем у пропис, па да поново прочитам члан 3. Закона о фискализацији, у коме пише шта је предмет фискализације. И пошто га управо читам док с тобом причам, а с обзиром на то да књиговодствене услуге пружам само правним лицима и предузетницима, а немам ни киоск ни продавницу из које радим малопродају, мислим да услуге које ја пружам нису предмет фискализације.”

„Добро, Марице, ти то тако тумачиш”, завршава разговор Цаца, „ја ћу још неке колеге да позовем, да видим шта они мисле и шта нам је чинити.”

Помела је скроз ова Цаца, сад нема концентрацију ни за шта, па силази код Милутина у радионицу.

„Шта је, Марице моја, шта уздишеш”, гледа је Милутин.

„Ма Цаца ме сад звала, па ме сву збунила неким својим питањем. Обузео ме неки немир, не могу да радим.”

„Ти се Марице много лако „узбуђаваш”, што би рекао наш драги покојни Лане, гледај своја посла, а то што Цаца каже нек ти на једно уво уђе, а на друго изађе.”

„Е, кад бих могла тако, Милутине! Лако је теби, што не иде шрафцигером, ти тучеш мацолом и то ти је сва брига. Ја стално стрепим да нисам нешто погрешила.”

„Знаш шта, Марице, мани се ти моје мацоле, не решавам ни ја све њоме. Ако је човек здрав, он ће да се бори са стварним проблемима. А ако је неуротичан, тај ће да се брине због непостојећих, као да има хоби – измисли себи лепо проблем и пати због њега цео дан.”

„Е, сад сам изгледа и неуротична! Куд сићох код тебе, стварно ни ја никако да се дозовем памети.”

„Паметна си ти жена, Марице, али немам данас стрпљења да те подржавам у јадиковању. Пун је месец, па мора да утиче на мене. Шта си ти и хтела од мене? Имаш као неки проблем, ја ти кажем мишљење како да га превазиђеш, а ти у ствари желиш само да се жалиш, а не и да га решиш. Као да си у неком култу – лакше ти је да патиш, него да живиш срећно. Или прихвати ситуацију или је мењај, од жаљења, кукумавке и хистерије нема помоћи ни ичега доброг.”

Још док је говорио Марица је устала и пошла према својој канцеларији, али је Милутин наставио да јој прича у леђа, све тражећи даску и фарбу:

„Е, сад ћу да испишем речи оне молитве: ’Боже, дај ми снаге да прихватим ствари које не могу да променим, храбрости да променим оне које могу и мудрости да их разликујем’, па ћу да јој их окачим у канцеларију, уместо оног пореског календара који као икону држи на зиду!”

Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа
„Пословни саветник”

Статусне промене припајање, спајање, подела и издвајање: порески и рачуноводствени

аспекти	5
1 Регистрација статусних промена	8
1.1 Нацрт уговора о статусној промени	9
1.2 Финансијски извештаји	11
1.3 Извештај ревизора о извршеној статусној промени	11
1.4 Извештај одбора директора, односно надзорног одбора	12
1.5 Ступање на снагу уговора о статусној промени, односно плана поделе	12
1.6 Пријава регистрације статусне промене	13
2 Статусне промене из угла Закона о ПДВ-у	14
2.1 Пренос целокупне или дела имовине	14
2.2 Право на одбитак претходног пореза по основу рачуна издатих на име друштва које је након статусне промене престало да постоји	18
2.3 Право на коришћење пореског кредита од претходника	20
2.4 Право на одбитак претходног пореза по основу услуга непосредно повезаних са поступком статусне промене (нпр. услуге консултаната, адвоката, нотара и др.)	20
2.5 Брисање обвезника који престаје да постоји услед статусне промене из система ПДВ-а	21
3 Статусне промене из угла Закона о порезу на добит	22
3.1 У којим случајевима се подносе пореска пријава и порески биланс?	22
3.2 Коришћење пореског губитка преносиоца од стране стицаоца	24
3.3 Немогућност преноса пореских подстицаја приликом улагања	26
3.4 Одлагање пореске обавезе услед капиталног добитка	26
3.5 Признавање расхода од обезвређења учешћа у капиталу у случају припајања зависног друштва матичном друштву	30
3.6 Припајање дужника и гашење потраживања према њему	31
4 Статусне промене из угла Закона о пореском поступку и пореској администрацији	32
4.1 Испуњење пореске обавезе правног лица које престаје да постоји	32
4.2 Немогућност регистровања статусне промене за време трајања пореске контроле	35
4.3 Пореска контрола друштва преносиоца након спроведене статусне промене	35
5 Статусне промене из угла Закона о порезима на имовину	35
5.1 Порез на имовину у тзв. статисти	35
5.2 Порез на пренос апсолутних права	36
6 Статусне промене из угла Закона о раду	37
6.1 Права запослених у случају статусне промене	37
6.2 Обрачунавање минулог рада код послодавца следбеника	41
6.3 Обрачун отпремнине коју исплаћује послодавац следбеник	41
6.4 Ослобођење новооснованог друштва – следбеника од обавезе запошљавања особа са инвалидитетом	41
6.5 Наставак коришћења олакшица приликом запошљавања од стране послодавца следбеника	42
6.6 Запослени који су на боловању у тренутку статусне промене	43
7 Остали аспекти статусних промена	44
8 Капитални добитак – физичко лице власник удела	44
9 Рачуноводствено обухватање статусних промена	47
9.1 Примена МСФИ 3 – Пословне комбинације	47
9.2 Примена МСФИ за МСП	53
9.3 Обавеза достављања ванредног финансијског извештаја	54
9.4 Исказивање промена од дана биланса до дана регистрације статусне промене	55
9.5 Статусна промена припајање	56
9.6 Статусна промена спајање	69
9.7 Статусна промена подела	71
9.8 Статусна промена издвајање	77

Паушално опорезивање предузетника, губитак тог права, подношење пореских пријава и захтева за паушално опорезивање	84
1 Услови за паушално опорезивање	84
2 Подношење захтева за паушално опорезивање	85
2.1 Пореске пријаве које се подносе приликом преласка са опорезивања на стварни приход на паушално опорезивање	85
3 Губитак права на паушално опорезивање	86
3.1 Подношење пореских пријава у случају губитка права на паушално опорезивање	87
3.2 Самоиницијативни прелазак на вођење књига	89
3.3 Опредељење за личну зараду након престанка паушалног опорезивања и преласка на вођење књига	89
3.4 Промет који се остварује до тренутка започињања вођења књига	90
3.5 Отварање пословних књига након преласка на опорезивање по стварном приходу	91
4 Плаћање пореза и доприноса на паушални приход	92
4.1 Предузетник паушалац који је истовремено у радном односу	92
4.2 Предузетник паушалац који је истовремено и корисник старосне пензије	93
5 Утврђивање укупног годишњег промета	94
6 Вођење књига	96
7 Обавеза евидентирања преко фискалне касе, односно фискалног електронског уређаја	97
7.1 Издавање рачуна у случају да не постоји обавеза евидентирања преко фискалне касе	98
8 Спољнотрговинско пословање предузетника паушалаца	99
9 Обавеза интерног обрачуна ПДВ-а	99
10 Обавеза плаћања пореза на добит по одбитку	100
11 Обавеза плаћања пореза на доходак по одбитку	100
12 Располагање новцем на рачуну	100

ПОРЕЗИ

Измена пореске основице са аспекта ПДВ-а	102
1 Измена пореске основице при промету извршеном обвезнику ПДВ-а који има право на одбитак претходног пореза	103
2 Измена пореске основице при промету извршеном обвезнику ПДВ-а који нема право на одбитак претходног пореза, односно субјекту који није обвезник ПДВ-а	104
3 Повећање пореске основице по основу префактурисања споредних трошкова	104
4 Измена пореске основице када је порески дужник прималац добара или услуга	105
5 Измена пореске основице за износ накнаде који није наплаћен	106
6 Измена пореске основице по основу ефеката валутне клаузуле	108
7 Обрачун вредности исказаних у страниој валути и њена пројекција на пореску основицу	109
8 Измена пореске основице приликом увоза добара	110
9 Када не долази до измене пореске основице	110
10 Исказивање података у обрасцима ПППДВ и ПОПДВ	111
Кратке теме из области ПДВ-а кроз мишљења Министарства финансија	115
Накнада за услугу давања у закуп земљишта са засејаним пољопривредним културама	115
Место промета консултантских услуга које страно лице пружа резидентном лицу које није обвезник ПДВ-а	115
Право на одбитак претходног пореза који је обрачунат од стране обвезника ПДВ-а – пословне банке из Републике Србије за услугу која се односи на регистрацију кредитног задужења у Народној банци Србије ...	116
Отпремање добара у иностранство од стране обвезника ПДВ-а, као вид помоћи угроженим земљама, са аспекта Закона о ПДВ-у и Закона о порезу на добит правних лица	117
Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за унос добара у слободну зону	119
Основица за обрачунавање ПДВ-а када за извршени промет добара обвезник ПДВ-а – продавац потражује од купца и накнаду на име одложеног плаћања и организовања одложене испоруке	120
Рачун и основица у ситуацији када обвезник ПДВ-а у моменту промета, односно издавања рачуна за тај промет одобри попуст, као и право на одбитак ПДВ-а обвезника ПДВ-а – примаоца рачуна	121

Утврђивање пореза на имовину за 2022. годину – акти јединица локалне самоуправе

доносе се до 30. новембра 2021. године	121
1 Одлука о стопама пореза на имовину.....	122
1.1 Основна законска решења.....	122
1.2 Иновирана је листа обвезника пореза на имовину	123
1.3 Одлука о висини стопе амортизације за умањење вредности непокретности	124
2 Одлука о одређивању зона и најопремљеније зоне.....	125
3 Одлука о просечним ценама квадратног метра одговарајућих непокретности у зонама	125
3.1 Основна законска решења.....	125
3.2 Начин утврђивања просечне цене непокретности у зони	126
4 Одлука о коефицијентима за непокретности у зонама	128

ЗАРАДЕ

Минимална зарада за 2022. годину – утврђена минимална цена рада, обрачун осталих

примања уз минималну зараду, минимална зарада као гранична исплата.....	130
1 Утврђивање минималне зараде у 2022. години	130
2 Обавеза обрачуна осталих примања уз минималну зараду	132
3 Контрола висине основних зарада код послодаваца у 2022. години	132
4 Минимална зарада као „гранична” исплата.....	133
5 Нова минимална цена рада примењује се на исплате од 1. јануара 2022. године	135
6 Уз повећање минималне цене рада – и мере за растерећење зарада	135

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Начини и поступци спровођења обрачуна и усаглашавање рачуноводствених и других евиденција са даваоцима здравствених услуга.....

1 Критеријуми за спровођење периодичног обрачуна.....	136
1.1 Припреме за спровођење периодичног обрачуна	137
1.2 Спровођење периодичног обрачуна	138
2 Даваоци здравствених услуга који нису у Плану мреже.....	140
3 Умањење накнада по основу извршених рефундација и спроведене контроле	141

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за октобар 2021. године .....

Актуелни статистички подаци на дан 24. 9. 2021. године .....

1	Просечна месечна зарада по запосленом.....	146
2	Доприноси за социјално осигурање.....	146
2.1	Стопе доприноса.....	146
2.2	Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	146
2.3	Највиша основица за обрачун доприноса.....	146
3	Минимална зарада.....	146
4	Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	146
5	Индекс потрошачких цена.....	147
6	Законске камате.....	147
6.1	Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	147
6.2	Годишња законска затезна камата	147
7	Накнаде трошкова и друга примања запослених	148

Ревалоризација рата за продате станове 30. јуна 2021. године .....

Статусне промене припајање, спајање, подела и издвајање: порески и рачуноводствени аспекти

Увод

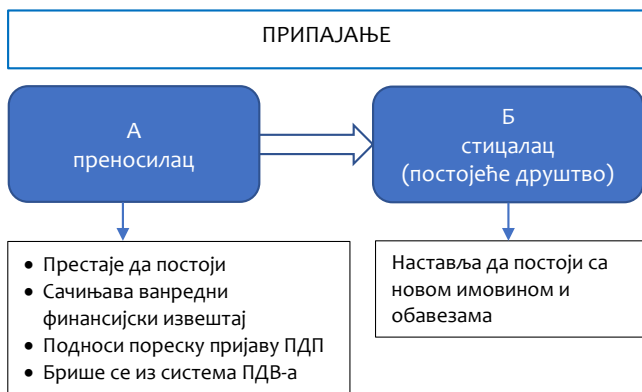
Статусне промене су у Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – други закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019 – даље: ЗПД) регулисане у члановима од 483. до 514. Чланом 484. став 1. ЗПД прописано је да у статусној промени може да учествује једно или више друштава исте или различите правне форме. Прописано је такође да, као и приликом промене правне форме, у статусној промени не може да учествује друштво које је у ликвидацији или у стечају, осим ако се статусна промена спроводи као мера реорганизације у складу са законом којим се уређује стечај. Члан 157. Закона о стечају као меру за реализацију плана реорганизације, између осталог, наводи и статусне промене.

У погледу статусних промена разликују се друштво преносилац, које се реорганизује, и друштво стицалац, на које се преносе права и обавезе друштва преносиоца. Сви чланови друштва преносиоца стичу уделе односно акције у друштву стицаоцу сразмерно својим уделима односно акцијама у друштву преносиоцу, осим ако се сваки члан друштва преносиоца сагласи с тим да се статусном променом изврши замена удела односно акција у другачијој сразмери или ако користи своје право на исплату уместо стицања удела.

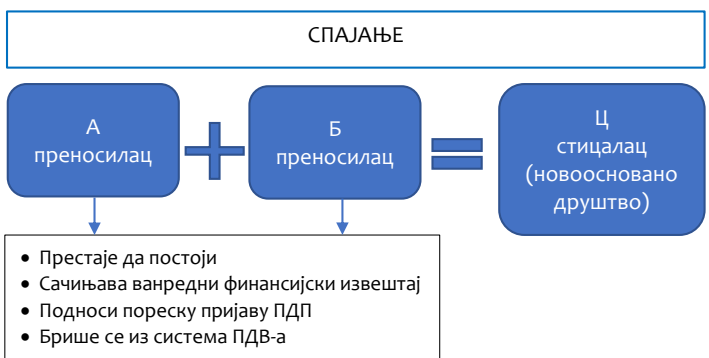
Статусне промене су припајање, спајање, подела и издвајање.

Припајање настаје када се једно или више друштава припаја другом друштву преношењем на то друштво целокупне имовине и обавеза. Након припајања друштво које се припаја престаје да постоји без спровођења поступка ликвидације. Дакле, приликом припајања може да постоји једно или више друштава преносилаца, док је стицалац само један. Преносилац или преносиоци на дан регистрације припајања престају да постоје, док се стицалац ја-

вља у улози универзалног сукцесора, па наслеђује целокупна права и обавезе преносилаца. То значи да потраживања која су повериоци преносиоца имали према преносиоцу иста могу да захтевају од стицаоца, као и обрнуто – потраживања преносиоца према дужницима може да захтева стицалац.

Када је у питању спајање, два или више друштава спаја се оснивањем новог друштва, преношењем на то друштво целокупне имовине и обавеза, чиме друштва која се спајају престају да постоје без спровођења поступка ликвидације. Приликом спајања јављају се, у односу на припајање, две основне разлике – једна на страни преносилаца, а друга на страни стицаоца. Наиме, приликом спајања увек се јављају најмање два друштва, док је приликом припајања могуће да на страни преносилаца буде и само једно друштво. Приликом припајања на страни стицаоца ради се о већ постојећем друштву, док се приликом спајања оснива ново друштво.

Биланс друштва Језеро пре и након припајања издвојеног дела:

Опис позиције	Издвајање и пренос на Језеро	Језеро пре припајања	Језеро након припајања
АКТИВА			
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0		
Б. СТАЛНА ИМОВИНА	26.450.000	48.150.000	74.600.000
I. Нематеријална имовина	30.000	150.000	180.000
II. Некретнине, постројења и опрема	26.020.000	48.000.000	74.020.000
IV. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	400.000	0	400.000
Г. ОБРТНА ИМОВИНА	730.000	1.400.000	2.130.000
I. Залихе	530.000	1.000.000	1.530.000
III. Потраживања по основу продаје	0	250.000	250.000
IV. Остала краткорочна потраживања			
VI. Готовина и готовински еквиваленти	200.000	150.000	350.000
Д. УКУПНА АКТИВА	27.180.000	49.550.000	76.730.000
ПАСИВА			
А. КАПИТАЛ	18.260.000	25.000.000	43.260.000
I. Основни капитал	6.660.000	20.000.000	26.660.000
VII. Нераспоређени добитак	11.600.000	5.000.000	16.600.000
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	7.300.000	15.000.000	22.300.000
II. Дугорочне обавезе	7.300.000	15.000.000	22.300.000
Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	1.620.000	9.550.000	11.170.000
II. Краткорочне финансијске обавезе	520.000	5.000.000	5.520.000
IV. Обавезе из пословања	1.100.000	4.550.000	5.650.000
Е. УКУПНА ПАСИВА	27.180.000	49.550.000	76.730.000

Књижење у друштву Језеро:

Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
011	Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке	30.000	
021	Грађевинско земљиште	300.000	
022	Грађевински објекти	25.200.000	
021	Грађевинско земљиште	20.000	
022	Грађевински објекти	500.000	
042	Учешћа у капиталу осталих правних лица и дугорочне хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупни резултат	400.000	
101	Материјал	530.000	
241	Текући (пословни) рачуни	200.000	
414	Дугорочни кредити и зајмови у земљи		7.300.000
435	Добављачи у земљи		1.100.000
422	Краткорочни кредити и зајмови у земљи		520.000
301	Удели друштава с ограниченом одговорношћу		6.660.000
340	Нераспоређени добитак ранијих година		11.600.000

- за евиденцирање преузимања имовине, обавеза и кайишала

Закључак

Статусне промене представљају сложен поступак који захтева примену прописа у вези са привредним друштвима, рачуноводством и порезом. Свакако да незаобилазну улогу у том процесу има уговор о статусној промени, односно план поделе. Основ за рачуноводствено евидентирање представљају финансијски извештаји друштава која учествују у статусној промени, док признавање капитала, имовине и обавеза друштава стицалаца у статусној промени зависи од врсте статусне промене и примене меродавне рачуноводствене регулативе у складу са тим.

Паушално опорезивање предузетника, губитак тог права, подношење пореских пријава и захтева за паушално опорезивање

Увод

Дан 31. октобар 2021. године је рок до ког предузетници који су тренутно опорезиви по стварно оствареном приходу, а испуњавају услове и желе да буду паушално опорезивани у 2022. години, морају да поднесу захтев за паушално опорезивање.

Осим појашњења у вези са подношењем захтева за паушално опорезивање, у овом тексту обрађене су још неке од карактеристика пословања предузетника паушалаца:

- услови за паушално опорезивање;
- губитак права на паушално опорезивање;
- плаћање пореза и доприноса на паушални приход;
- утврђивање укупног годишњег промета;
- вођење књига;
- постојање обавезе евидентирања преко фискалне касе (односно електронског фискалног уређаја) од 1. 1. 2022. године;
- спољнотрговинско пословање;
- обавеза интерног обрачуна ПДВ-а;
- обавеза плаћања пореза на добит по одбитку;
- располагање новцем на рачуну.

1 Услови за паушално опорезивање

У складу са чланом 40. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001... и 44/2021 – даље: **ЗПДГ**) обвезник пореза на приходе од самосталне делатности, уписан у регистар код надлежног органа, односно организације, има право да поднесе захтев да порез на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход (даље: паушално опорезивање).

Право на паушално опорезивање **не може** да се призна обвезнику:

1) који обавља делатност из области рекламирања и истраживања тржишта;

2) који обавља делатност из области: трговине на велико и трговине на мало, хотела и ресторана, финансијског посредовања и активности у вези с некретностима;

3) у чију делатност улажу и друга лица;

4) чији је укупан промет у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно чији је планирани промет када почиње обављање делатности – већи од 6.000.000 динара;

5) који је евидентиран као обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Изузетно од наведеног, обвезнику који трговинску или угоститељску делатност обавља у киоску, приколицу или сличном монтажном или покретном објекту може се, на његов захтев, одобрити да порез плаћа на паушално утврђен приход.

Право на паушално опорезивање може да оствари обвезник који врши производњу и продају искључиво сопствених производа у оквиру обављања делатности. При томе, као предузетник може да се региструје и странац, и такође да оствари право на паушално опорезивање уколико испуњава прописане услове.

Према одредби члана 4. Закона о запошљавању странаца, странац који се запошљава у Републици Србији у складу са тим законом има једнака права и обавезе у погледу рада, запошљавања и самозапошљавања као и држављани Републике, ако су испуњени услови у складу са законом. Суштина је у томе да је наведеном одредбом прокламован једнак положај странаца и домаћих држављана у погледу могућности самозапошљавања, што значи да странци могу да се региструју као предузетници паушалци у Србији. Осим тога, прописи којима је уређен статусни положај предузетника (члан 83. Закона о привредним друштвима) и поступак регистрације (члан 5. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре) предвиђају истоветне услове за домаће држављане и странце приликом регистрације.

Чланом 3. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност („Сл. гласник РС” бр. 68/2015 – даље: Закон о обављању плаћања) прописано је да су правна лица и предузетници дужни да динаре примљене у готовом по било ком основу уплате на свој текући рачун у року од седам радних дана. Уз то, ако предузетник захтева исплату готовог новца са текућег рачуна, банка је дужна да му тај новац исплати одмах, без накнаде, с тим да, ако је реч о исплати готовог новца у износу већем од 600.000 динара или ефективног страног новца у износу чија је динарска противвредност по званичном средњем курсу Народне банке Србије већа од 600.000 динара – банка му средства преко 600.000 динара исплаћује, без накнаде, најкасније наредног радног дана.

Плаћања и исплате у готовом новцу врше се на основу подношења документације на увид банци, с тим што се исплате до износа од 150.000 динара дневно могу вршити и без подношења било какве документације банци на увид, у складу са Правилником о услугама и начину плаћања у динарима за правна лица и физичка лица која обављају делатност („Сл. гласник РС” бр. 77/2011), који се примењује до доношења новог правилника (који треба да буде донет у складу са чланом 3. став 4. Закона о обављању плаћања). При томе се под износом од 150.000 динара исплаћених дневно, без подношења документације, подразумева укупан износ исплаћен дневно у свим банкама у којима предузетник подиже готов новац тог дана.

Иначе, неспорно је да по основу подизања готовог новца са рачуна не постоји обавеза плаћања било каквих јавних прихода (пореза и доприноса), осим када лице новац подиже да би исплатило приходе које је ангажовањем код њега остварило физичко лице, нпр. зараду запосленом или накнаду по основу уговора о делу, ауторског хонорара и сл. – када је у обавези да

обрачуна и уплати порез и доприносе на остварени приход тих лица у складу са чланом 99. ЗПДГ.

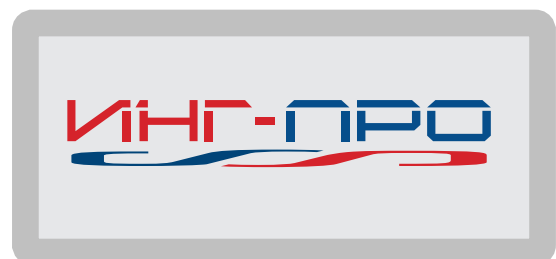
Закључак

Предузетник паушалац не води пословне књиге, нема обавезу евидентирања насталих трошкова, односно улазних рачуна, не сачињава и не предаје на јавну објаву годишње финансијске извештаје и може слободно да располаже новчаним средствима са пословног рачуна, односно да подиже новац без плаћања пореза, а једина обавеза му је да води КПО књигу, у којој евидентира своје излазне рачуне према купцима којима врши промет добара или им пружа услуге.

Паушално опорезивање предузетника може да буде начин опорезивања који носи најмање пореско оптерећење предузетнику, али то не мора увек да буде случај. Недостатак паушалног опорезивања огледа се у томе што пореске обавезе остају исте и у случају када предузетник послује са малим или никаквим профитом. Недостатак је и најчешће релативно скромно процењена кредитна способност од стране пословних банака.

Напомињемо да на Порталу Пореске управе (<https://eporezi.purs.gov.rs/kalkulator-pausalnog-poreza-i-doprinosa.html>) сви обвезници који су у режиму паушалног опорезивања могу да израчунају пореске обавезе за четири године унапред. Калкулатор паушалног пореза и доприноса креиран је према формули за утврђивање висине пореза и доприноса из нове уредбе. Практично, уносом елемената од значаја за утврђивање пореске обавезе физичком лицу – будућем предузетнику паушалцу доставља се информација о износу пореске обавезе у случају отпочињања обављања предузетничке делатности. На тај начин физичко лице ће, пре него што се региструје, моћи да израчуна колика ће му бити висина пореске обавезе, што до сада није било могуће.

ПС

Измена пореске основице са аспекта ПДВ-а

Основица за опорезиви промет добара и услуга може накнадно да се умањи или увећа због умањења или увећања накнаде за извршени промет добара и услуга. Одредбама члана 21. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04... и 153/20 – даље: **Закон**) дефинисан је поступак измене пореске основице, који подразумева измену ПДВ-а обрачунаог по основу тог промета. Уз то, начин измене пореске основице ближе је прописан одредбама чланова од 51. до 57. Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 37/21 и 64/21 – даље: **Правилник**). **Новим правилником, који се примењује од 1. јула 2021. године, прецизирана су нека постојећа и уведена и нека нова правила.**

Уколико се основица за опорезиви промет добара или услуга накнадно повећа, обвезник ПДВ-а који је извршио промет добара или услуга, односно други порески дужник у складу са Законом дужан је да обрачуна ПДВ на износ за који је повећана основица. Међутим, уколико се основица за опорезиви промет добара или услуга накнадно смањи, обвезник ПДВ-а који је извршио промет добара или услуга, а порески је дужник за тај промет у складу са Законом, може да смањи износ обрачунаог ПДВ-а под одређеним условима:

- ако поседује обавештење обвезника ПДВ-а којем је извршио промет добара и услуга да је извршио исправку одбитка претходног пореза, односно да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез;
- ако поседује документ о смањењу основице, односно накнаде за промет добара или услуга, потврђен од стране примаоца добара или услуга, у случају да је промет извршен обвезнику ПДВ-а, односно другом лицу које нема право на одбитак претходног пореза.

Измена основице врши се у пореском периоду у којем је наступила измена.

У непосредном односу са изменом пореске основице је и члан 31. Закона, којим је прописана исправка одбитка претходног пореза приликом смањења односно повећања основице за опорезиви промет добара и услуга. Такође, важно је указати на то да је у појединим ситуацијама измена пореске основице испоручиоца добара или услуга, односно

продавца условљена претходном исправком одбитка претходног пореза примаоца добара или услуга, односно купца.

До измене основице, сагласно члану 55. Правилника, нарочито долази због:

- 1)** накнадног зарачунавања трошкова који се односе на извршени промет добара или услуга;
- 2)** накнадног попушта у цени за извршени промет добара или услуга;
- 3)** враћања добара:
  - (1) којима је период уобичајене употребе протекао (ремитенда), односно којима је истекао или истиче рок трајања одређен од стране произвођача,
  - (2) које се врши у складу са законом којим се уређује заштита потрошача,
  - (3) због рекламације, односно раскида уговора у складу са законом, под условом да обвезник ПДВ-а који је извршио промет добара поседује о томе неспорне доказе,
  - (4) која се, у складу са чланом 44. Правилника, сматрају повратном амбалажом, чија је вредност била зарачуната примаоцу добара;
- 4)** накнадног испуњавања услова за остваривање пореског ослобођења са правом на одбитак претходног пореза;
- 5)** разлике између износа основице утврђеног проценом и износа основице у смислу члана 46. Правилника;
- 6)** разлике између тржишне вредности добара и услуга који се добијају на име накнаде за промет добара и услуга на дан тог промета и тржишне вредности тих добара и услуга на дан њихове испоруке у смислу члана 47. Правилника;
- 7)** измене по основу смањења или непостојања пореза по одбитку због накнадног стицања права на примену уговора о избегавању двоструког опорезивања важећег на дан настанка пореске обавезе за ПДВ, који је урачунат у основицу.

Правилником је додатно прецизирано да се добрима којима истиче рок трајања сматрају добра којима је:

- истекло најмање две трећине рока трајања, а
- до истека рока трајања остало је још највише два месеца.

Оба услова морају да буду кумулативно испуњена.

8. НАБАВКА ДОБАРА И УСЛУГА, ОСИМ НАБАВКЕ ДОБАРА И УСЛУГА ОД ПОЉОПРИВРЕДНИКА					
8a Набавка добара и услуга у Републици од обвезника ПДВ-а – промет за који је порески дужник испоручилац добара, односно пружалац услуга		Општа стопа		Посебна стопа	
		Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
8a.1	Први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима				
8a.2	Добра и услуге, осим добара из тачке 8a.1	4.000.000	800.000	2.000.000	200.000
8a.3	Добра и услуге без накнаде				
8a.4	Измена основице за набављена добра и услуге и исправка одбитка претходног пореза по основу измене основице – повећање				
8a.5	Измена основице за набављена добра и услуге и исправка одбитка претходног пореза по основу измене основице – смањење	- 200.000	- 40.000	- 100.000	- 10.000
8a.6	Укупна основица за набављена добра и услуге (8a.1 + 8a.2 + 8a.3 + 8a.4 + 8a.5)	3.800.000		1.900.000	
8a.7	Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета и ПДВ по том основу (аванс)				
8a.8	Укупно обрачунати ПДВ од стране обвезника ПДВ-а – претходног учесника у промету (8a.1 + 8a.2 + 8a.3 + 8a.4 + 8a.5 + 8a.7)		760.000		190.000

Примера ради, а под претпоставком да је промет прехранбене робе извршен у претходним пореским периодима, као и да је у пореском периоду јул 2021. године дошло до смањења основице и обрачунаог ПДВ-а за тај промет, у обрасцу ПОПДВ за порески период јул 2021. године обвезник ПДВ-а – лице Х исказао би следеће податке:

➤ у пољу 8a.5 – у колони која се односи на основицу за промет по општој стопи ПДВ-а износ за који је смањена основица (- 200.000 динара);

➤ у пољу 8a.5 – у колони која се односи на обрачунати ПДВ за промет по општој стопи ПДВ-а износ за који је смањен обрачунати ПДВ (- 40.000 динара);
 ➤ у пољу 8a.5 – у колони која се односи на основицу за промет по посебној стопи ПДВ-а износ за који је смањена основица (- 100.000 динара);
 ➤ у пољу 8a.5 – у колони која се односи на обрачунати ПДВ за промет по посебној стопи ПДВ-а износ за који је смањен обрачунати ПДВ (- 10.000 динара).

8. НАБАВКА ДОБАРА И УСЛУГА, ОСИМ НАБАВКЕ ДОБАРА И УСЛУГА ОД ПОЉОПРИВРЕДНИКА					
8a Набавка добара и услуга у Републици од обвезника ПДВ-а – промет за који је порески дужник испоручилац добара, односно пружалац услуга		Општа стопа		Посебна стопа	
		Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
8a.1	Први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима				
8a.2	Добра и услуге, осим добара из тачке 8a.1				
8a.3	Добра и услуге без накнаде				
8a.4	Измена основице за набављена добра и услуге и исправка одбитка претходног пореза по основу измене основице – повећање				
8a.5	Измена основице за набављена добра и услуге и исправка одбитка претходног пореза по основу измене основице – смањење	- 200.000	- 40.000	- 100.000	- 10.000
8a.6	Укупна основица за набављена добра и услуге (8a.1 + 8a.2 + 8a.3 + 8a.4 + 8a.5)	0		0	
8a.7	Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета и ПДВ по том основу (аванс)				
8a.8	Укупно обрачунати ПДВ од стране обвезника ПДВ-а – претходног учесника у промету (8a.1 + 8a.2 + 8a.3 + 8a.4 + 8a.5 + 8a.7)		- 40.000		- 10.000

У делу 8д – Набавка добара и услуга у Републици Србији од обвезника ПДВ-а – њомет за који је порески дужник њрималац добара, односно услуга – исказују се, између осталих, и следећи подаци:

➤ у поље 8д.4 – **Измена основице за набављена добра и услуге – повећање** – уноси се податак о износу за који је повећана основица за набављена добра и услуге;

➤ у поље 8д.5 – **Измена основице за набављена добра и услуге – смањење** – уноси се податак о износу за који је смањена основица за набављена добра и услуге.

У делу 8г – Набавка добара и услуга у Републици Србији од стираних лица која нису обвезници ПДВ-а – њромет за који њостоји обавеза обрачунавања ПДВ-а – исказују се, између осталих, и следећи подаци:

➤ у поље 8г.3 – **Измена основице – повећање** – уносе се подаци о износу за који је повећана основица за набављена добра и услуге;

➤ у поље 8г.4 – **Измена основице – смањење** – уносе се подаци о износу за који је смањена основица за набављена добра и услуге.

Дипл. екон. Тања Ђелкапић, саветник у Министарству финансија

Кратке теме из области ПДВ-а кроз мишљења Министарства финансија

Накнада за услугу давања у закуп земљишта са засејаним пољопривредним културама

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20 – даље: Закон) предмет опорезивања ПДВ-ом су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику. Пореска основица (даље: основица) при промету добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања, у коју није укључен ПДВ, ако Законом није друкчије прописано. У основицу се урачунавају и:

- 1) акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а;
- 2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Према одредби члана 25. став 2. тачка 2) Закона ПДВ не плаћа се и на промет земљишта, као и на давање у закуп тог земљишта.

У Мишљењу Министарства финансија бр. 011-00-204/2021-04 од 26. јула 2021. године, које се односи на накнаду за услугу давања у закуп земљишта са засејаним пољопривредним културама, наведено је следеће: „У складу са Законом, за промет услуге давања у закуп земљишта, при чему се земљиштем сматра и земљиште са засејаним пољопривредним културама, прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза. С тим у вези, обвезник ПДВ – закуподавац не обрачунава ПДВ на вредност улагања које се односи на набавку семена, ђубрива, услуге сејања и др., већ та вредност представља део накнаде за услугу давања у закуп земљишта, тј. део закупнине.

Напомињемо, обвезник ПДВ – закуподавац дужан је да исправи износ претходног пореза који се односи на предметне набавке.”

Место промета консултантских услуга које страно лице пружа резидентном лицу које није обвезник ПДВ-а

У складу са одредбом члана 10. став 1. тачка 3) Закона порески дужник је, у смислу тог закона, прималац добара и услуга ако страно лице није обвезник ПДВ-а у Републици, независно од тога да ли у Републици има сталну пословну јединицу и да ли је та стална пословна јединица обвезник ПДВ-а у Републици.

Одредбом члана 12. став 1. Закона прописано је да се наведеним чланом одређује порески обвезник искључиво за сврху примене правила која се односе на одређивање места промета услуга. Сагласно одредби члана 12. став 3. Закона, када услугу пружа страно лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ-а у складу са поменутиим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга сматрају се:

- 1) свако лице које обавља делатност као трајну активност, без обзира на циљ обављања те делатности;
- 2) правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Уколико се промет услуга врши пореском обвезнику, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу, ако се промет услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште.

Одредбом члана 15. став 1. Закона прописано је да се услуга сматра пруженом на дан када је:

- 1) завршено појединачно пружање услуге;
- 2) престао правни основ пружања услуге – у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

Ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун. Делимична услуга сматра се извршеном у време када је окончано пружање тог дела услуге. Такође, дели-

Рачун и основица у ситуацији када обвезник ПДВ-а у моменту промета, односно издавања рачуна за тај промет одобри попуст, као и право на одбитак ПДВ-а обвезника ПДВ-а – примаоца рачуна

У основицу се урачунавају и:

- 1) акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а;
- 2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

При томе, **основица не садржи попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара или услуга.** Сагласно одредби члана 45. став 1. тачка 1) Правилника основица не садржи попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту тог промета добара или услуга, односно у моменту издавања рачуна за тај промет.

Претходни порез је износ ПДВ-а обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, који обвезник може да одбије од ПДВ-а који дугује.

У Мишљењу Министарства финансија бр. 011-00-356/2021-04 од 26. јула 2021. године, које се односи на издавање рачуна и утврђивање пореске основице у ситуацији када обвезник ПДВ-а у моменту промета, односно издавања рачуна за тај промет одобри попуст, као и право на одбитак

ПДВ-а обвезника ПДВ-а – примаоца рачуна, наведено је следеће: „У складу са Законом, основицу за обрачунавање ПДВ за промет добара, односно услуга чини износ накнаде коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, у коју није укључен ПДВ. У основицу за обрачунавање ПДВ код промета добара и услуга не урачунава се попуст у цени и друга умањења цене која обвезник ПДВ одобрава купцу у моменту промета добара или услуга, односно у моменту издавања рачуна за тај промет. ПДВ се обрачунава на основицу утврђену у складу са Законом. С тим у вези, када обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга у моменту промета добара или услуга, односно издавања рачуна за тај промет одобри попуст од 5%, **ПДВ се обрачунава на основицу коју чини иницијални износ умањен за 5%.** С тим у вези, ако обвезник ПДВ у моменту промета добара или услуга, односно издавања рачуна за тај промет одобри попуст од 5% и износ основице утврди као иницијални износ умањен за 5%, али ПДВ обрачунава на иницијални износ (износ који није умањен за 5%) и у рачуну за тај промет искаже износ основице (иницијални износ умањен за 5%) и износ ПДВ обрачунат на иницијални износ (износ који је умањен за 5%), реч је о рачуну који није издат у складу са Законом. Обвезник ПДВ – прималац рачуна нема право да ПДВ исказан у тако издатом рачуну одбије као претходни порез.”

ПС

Мр Жељко Албанезе

Утврђивање пореза на имовину за 2022. годину – акти јединица локалне самоуправе доносе се до 30. новембра 2021. године

Увод

У складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласнику РС” бр. 26/2001, 42/2002 – Одлука СУС, 80/2002, 80/2002 – други закон, 135/2004, 61/2007, 5/2009, 101/2010, 24/2011, 78/2011, 57/2012 – Одлука УС РС, 47/2013, 68/2014 – други закон, 95/2018, 99/2018 – Одлука УС РС, 86/2019 и

144/2020 – даље: Закон) јединице локалне самоуправе обавезне су, односно овлашћене да донесу Законом утврђена акта за потребе утврђивања пореза на имовину и за 2022. годину. Оне имају рок до 30. новембра 2021. године да донесу и објаве та акта.

Обрачун и наплата пореза на имовину у искључивој је надлежности локалних самоуправа – оп-

да донесу локалне самоуправе, а примењује се приликом утврђивања основице пореза на имовину обвезника који воде пословне књиге у случају када (члан 6. став 8. Закона) ни у зонама ни у граничним зонама није било најмање три промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. октобра 2019. до 30. септембра 2021. године. Та одлука не примењује се при утврђивању основице пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге.

Конкретно, према иновираним ставу 3. члана 7а Закона, кад се вредност непокретности која чини пореску основицу за непокретности обвезника који води пословне књиге утврђује применом елемената као што су корисна површина и просечна цена одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност, а у зони и граничним зонама није било промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. октобра године која претходи текућој години до 30. септембра текуће године, основицу пореза на имовину за непокретности обвезника у зони чини производ просечне цене одговарајућих непокретности у најопремљенијој зони, корисне површине непокретности за коју се утврђује порез и коефицијента зоне, који утврђује јединица локалне самоуправе актом надлежног органа за сваку зону на својој територији, који не може да буде већи од:

- 1) 1,00 – за непокретности у најопремљенијим зонама;
- 2) 0,80 – за непокретности у зонама које се у тој јединици локалне самоуправе граниче са најопремљенијим зонама;
- 3) 0,40 – за непокретности у зонама сеоских насеља;
- 4) 0,30 – за непокретности у зонама изван сеоских и градских насеља;
- 5) 0,60 – за остале зоне у тој јединици локалне самоуправе.

Законом није ограничен број коефицијената које јединица локалне самоуправе може да одреди, што значи да може да износи више од пет коефи-

цијената, уз услов да су коефицијенти тих зона до нивоа наведеног законског максимума по наведеним групама. При томе, коефицијенти које је прописала јединица локалне самоуправе примењиваће се и при утврђивању пореза на имовину за 2022. годину за непокретности обвезника који воде пословне књиге, али само у јединицама локалне самоуправе у којима у периоду од 1. октобра 2020. до 30. септембра 2021. године није било најмање три промета одговарајућих непокретности ни у зонама ни у граничним зонама.

Јединица локалне самоуправе дужна је да објави акте којима се утврђују коефицијенти за непокретности у зонама до 30. новембра текуће године на начин на који се објављују њени општи акти, као и на својој интернет страни. Према члану 7а став 5. Закона, ако јединица локалне самоуправе до 30. новембра не објави коефицијенте за непокретности у зонама или их утврди преко максималног износа, а у зони и граничним зонама није било промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. октобра 2020. до 30. септембра 2021. године, основица пореза на имовину за непокретности обвезника који воде пословне књиге утврдиће се применом претходно наведених коефицијената за непокретности у одговарајућој зони.

Напомињемо:

- 1) Ако је јединица локалне самоуправе утврдила просечне цене за све врсте одговарајућих непокретности из члана 6а Закона у свим зонама и објавила их до 30. новембра 2021. године, нема потребе да доноси одлуку о коефицијентима за непокретности у зонама, а ако ју је донела, при утврђивању пореза на имовину за 2022. годину обвезници који не воде пословне књиге неће је примењивати.
- 2) Јединица локалне самоуправе није у обавези да поменути акт доноси сваке године, већ је довољно да на 30. новембар 2021. године постоји важећи акт којим су коефицијенти објављени (и из ранијих година), уз услов да важност тог акта није ограничена до 31. децембра 2021. године.

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ“, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у сваком пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца“, „Календар правних аката“ и „Регистар прописа“.

Тренутно се у издању налази преко 1.100 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруку и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Минимална зарада за 2022. годину – утврђена минимална цена рада, обрачун осталих примања уз минималну зараду, минимална зарада као гранична исплата

Према одредбама члана 112. Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2015, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 95/2018 – др. пропис – даље: Закон) минимална цена рада утврђује се одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (даље: Социјално-економски савет). При утврђивању минималне цене рада полази се нарочито од: egzистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице, изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе, кретања стопе запослености на тржишту рада, стопе раста бруто домаћег производа, кретања потрошачких цена, кретања продуктивности и кретања просечне зараде у Републици. Минимална цена рада утврђује се по радном часу, без пореза и доприноса, за календарску годину најкасније до 15. септембра текуће године, а примењује се од 1. јануара наредне године. Она не може да се утврди у нижем износу од минималне цене рада утврђене за претходну годину.

С обзиром на то да чланови Социјално-економског савета Републике Србије нису успели да усагласе ставове о висини нове минималне цене рада за 2022. годину, одлуку о висини минималне цене рада за 2022. годину донела је Влада, са позивом на став 2. члана 112. Закона, у ком је наведено да, ако Социјално-економски савет не донесе одлуку у року од петнаест дана од дана почетка преговора, одлуку о висини минималне цене рада доноси Влада Републике Србије.

Конкретно, према Одлуци о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2022. године („Сл. гласник РС” 87/2021 од 10. 9. 2021), минимална цена рада, без пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, за период јануар–децембар 2022. године износи 201,22 динара („нето”) по радном часу. То је повећање од 9,4% у односу на минималну цену рада од 183,93 динара по радном часу, која је важила за 2021. годину.

Номинално, то повећање износи просечно око 3.000 динара нето на месечном нивоу у односу на 2021. годину.

У току преговора синдикати су тражили да минимална нето зарада буде у нивоу минималне потрошачке корпе (која, на пример, за јун 2021. године износи 39.334,76 динара). Влада није прихватила тај предлог, већ је утврдила износ од 35.012 динара просечно месечно на бази 174 часа рада у 2022. години, уз образложење да је тако утврђена минимална цена рада заснована на последњим расположивим макроекономским подацима и пројекцијама за наредни период. Према поменути подацима покривеност минималне потрошачке корпе минималном зарадом у 2021. години износи 81%, при чему је Влада истакла јасну намеру да у што краћем периоду изједначи минималну зараду са минималном потрошачком корпом.

1 Утврђивање минималне зараде у 2022. години

Закон гарантује запосленом право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Наиме, према ставу 2. члана 111. Закона, минимална зарада одређује се на основу:

- минималне цене рада, утврђене у складу са законом,
- времена проведеног на раду и
- пореза и доприноса који се плаћају из зараде.

При томе запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду.

Као што се види, Закон разликује минималну цену рада и минималну зараду, при чему:

1) минималну цену рада усваја Социјално-економски савет, односно Влада, а иста се исказује по часу рада у нето износу и, сходно законској регулативи, представља јединицу за обрачун минималне зараде;

од минималне зараде утврђене у складу са овим законом ако законом није другачије одређено.

● Према томе, како је у конкретном случају донета Одлука о увођењу минималне зараде код Послодавца, то је обавеза Послодавца да зараду запосленом исплати у висини прописаној чланом 111. Закона о раду. Међутим, како је основ за обрачун накнаде зараде, зарада за ефективне часове рада, мишљења смо да, запослени има право на накнаду зараде по основу одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа, као и на накнаду зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до тридесет дана у висини просечне зараде у претходних дванаест месеци, у складу са општим актом и уговором о раду, односно у висини која не може бити нижа од минималне зараде.”

5 Нова минимална цена рада примењује се на исплате од 1. јануара 2022. године

Потребно је подсетити послодавце на то да се нова минимална цена рада од 201,22 динара примењује календарски од 1. јануара 2022. године, без обзира на то за који се претходни месец исплата минималних зарада врши.

Дакле, ако у јануару 2022. године исплаћује минималну зараду за децембар 2021. године, послодавац ће исплатити важећу минималну нето цену рада по часу рада у висини од 201,22 динара и обрачунати број часова за месец за који врши исплату, дакле – за децембар. Исто тако, ако у јануару 2022. године исплаћује минималну зараду за новембар

2021. године или за било који претходни месец у 2021. или чак некој претходној години, послодавац ће исплатити важећу минималну нето цену рада за 2022. годину од 201,22 динара по часу рада и обрачунати број часова за месец за који врши исплату. При томе имамо у виду одредбу члана 111. став 5. Закона, према којој је послодавац дужан да минималну зараду исплати запосленом у висини која се одређује на основу одлуке о минималној цени рада која важи за месец у којем се врши исплата. Наравно, наведено указује на то да је за послодавце који у 2021. години исплаћују минималне зараде добро да, колико могу, заостале исплате регулишу у току 2021. године – до 31. децембра по минималној цени рада од 183,93 динара, иначе ће морати да све те заостале исплате из 2021. године обрачунају по 9,4% вишој минималној цени рада у 2022. години.

6 Уз повећање минималне цене рада – и мере за растерећење зарада

Чланови Социјално-економског савета Републике Србије нису успели да се усагласе око процента повећања минималне цене рада, али су зато договорене две друге мере корисне за послодавце:

- најављено је повећање неопорезивог износа зараде са 18.300,00 на 19.300,00 динара, као и
- смањење доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца од 0,5%, односно са 11,5% на 11%.

Према нашим прорачунима, када обрачун полази од нето зараде, на нето зараду од 50.000 динара наведено повећање неопорезивог дела зараде и смањење доприноса доноси послодавцу уштеду од око 510 динара, док је на нето зараду од 80.000 динара уштеда око 720 динара.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 900 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруку и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Начини и поступци спровођења обрачуна и усаглашавање рачуноводствених и других евиденција са даваоцима здравствених услуга

Увод

На самом почетку потребно је истаћи да су обрачун припадајуће накнаде, а самим тим и начин и поступак спровођења обрачуна, као и усаглашавања евиденција са здравственим установама, предмет акта Републичког фонда за здравствено осигурање који се усваја сваке године. У питању је Правилник о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга, који се годишње уређује према планираним и расположивим финансијским ресурсима, али и потребама здравственог система. Претходне, а поготово ове године прилагођен је новонасталој епидемиолошкој ситуацији изазваној вирусом корона. Дакле, обрачун се спроводи за извршене здравствене услуге, издате лекове на рецепт и помагала, како са здравственим установама из Плана мреже тако и са даваоцима здравствених услуга који су ван Плана мреже, уз одређене разлике које ће у наставку текста бити издвојене.

За ефикасно управљање системом финансирања здравствене заштите неопходно је спровођење периодичних обрачуна и усаглашавање рачуноводствених и других евиденција, које треба посматрати као вид контроле трошкова лечења осигураних лица од стране Републичког фонда за здравствено осигурање, као својеврсног „финансијера” здравства. Републички фонд за здравствено осигурање у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже, а по основу доспелих обавеза врши плаћање добављачима (осим обавеза војномедицинских установа, које су делом капацитета укључене у План мреже ради остваривања права осигураних лица на здравствену заштиту, затим здравствених установа специјализованих за продужену рехабилитацију у делу који се односи на продужену рехабилитацију и амбулантне услуге физикалне медицине и рехабилитације, здравствених установа надлежних за

послове јавног здравља и здравствених установа које обављају делатност из области вирусологије, вакцина и имунобиолошких препарата, делатност трансфузије крви и обавезну обдукцију умрлих лица на терет средстава обавезног здравственог осигурања, као и апотекарских установа) за добра набављена у поступку централизованих јавних набавки за: струју, гас, испоручене лекове, уградни материјал са пратећим специфичним потрошним материјалом, који је неопходан за његову имплантацију, санитетски и медицински потрошни материјал, материјал за дијализу и крв и продукте од крви, који су утрошени за лечење осигураних лица, у складу са закљученим уговором.

Здравствена установа, Републички фонд за здравствено осигурање и добављач – испоручилац добара врше усаглашавање измирених обавеза и потраживања.

Управљање и контрола трошкова лечења осигураних лица имају за циљ економично и ефикасно поступање са залихама, утрошцима, набавкама, обавезама и другим вредностима које се евидентирају у здравственим установама, а имају финансијски значај. Подаци о залихама, утрошцима, набавкама и обавезама, као и други подаци које здравствене установе достављају, користе се приликом анализе података који су основ за признавање накнаде по периодичном обрачуну.

1 Критеријуми за спровођење периодичног обрачуна

Периодични обрачун са здравственим установама и другим даваоцима здравствених услуга врши се на основу:

1. извршених и фактурисаних здравствених услуга, издатих лекова на рецепт, помагала и осталих преузетих обавеза;
2. остваривања финансијског плана за годину за коју су закључени уговори;

лаца здравствених услуга који нису у Плану мреже морају да буду преконтролисани на исти начин као и у осталим здравственим установама.

3 Умањење накнада по основу извршених рефундација и спроведене контроле

Уговорена накнада за материјалне и остале трошкове умањује се здравственој установи за све износе рефундираних средстава осигураним лицима од стране филијале, што је извршено због неосноване наплате здравствених услуга од стране здравствене установе. У случају неопходне набавке дефицитарног лека од стране осигураног лица у току стационарног или амбулантног лечења, рефундацију средстава осигураном лицу врши матична филијала без умањивања накнаде здравственој установи. Уговорена и призната накнада за материјалне и остале трошкове умањује се здравственој установи за све износе рефундираних средстава осигураним лицима од стране филијале због неизвршавања уговорених услуга од стране здравствене установе у року који је утврђен за пружање здравствених услуга, што је имало за последицу плаћање здравствене услуге другом даваоцу здравствене услуге од стране осигураног лица.

На основу спроведене контроле извршавања уговорних обавеза уговорена, односно призната накнада здравственој установи умањује се из наменских средстава опредељених за исту намену у вези са којом је у поступку контроле утврђена неправилност за текућу годину. Здравственој установи умањује се накнада за износ партиципације, као учешћа осигураних лица у трошковима здравствене заштите.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стопе**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуна камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуна камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За прегледање и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позивајте на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Календар пореских и других обавеза за октобар 2021. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 9 – 30. 9. 2021.	15. 10. 2021.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акцизе	16. 9 – 30. 9. 2021. 1. 10 – 15. 10. 2021.	15. 10. 2021. 31. 10. 2021.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 9 – 30. 9. 2021.	најраније 20. 10. 2021.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 9 – 30. 9. 2021.	најраније 20. 10. 2021.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 9 – 30. 9. 2021.	најраније 20. 10. 2021.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогориво који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе, на обрасцу РЕФ-Т	јул–септембар	најраније 20. 10. 2021.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које обавља делатност превоза лица и ствари, као и произвођач, односно увозник истих када их користи за сопствене потребе у транспортне сврхе
Враћање оштећених, односно неискоришћених акцизних маркица	јул–септембар	15. 10. 2021.	Обавеза произвођача, односно увозника да Министарству финансија врати оштећене односно неискоришћене акцизне маркице у претходном тромесечју, са видљивом ознаком серије и серијским бројем маркице, као и да врати маркице за цигарете, алкохолна пића, односно кафе са словном ознаком ЕЦ, ЕА И ЕК
Достављање података о оштећеним односно неискоришћеним акцизним маркицама	јул–септембар	15. 10. 2021.	Обавеза произвођача цигарета, односно алкохолних пића, односно произвођача и увозника кафе да Министарству финансија достави податке о издатим, искоришћеним, оштећеним и неискоришћеним акцизним маркицама за претходни квартал

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Опис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 9 – 30. 9. 2021.	Пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Актуелни статистички подаци на дан 24. 9. 2021. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Децембар 2020. године	25. 2. 2021.	90.849,00	66.092,00
Јануар 2021. године	25. 3. 2021.	87.058,00	63.109,00
Фебруар 2021. године	26. 4. 2021.	85.864,00	62.280,00
Март 2021. године	25. 5. 2021.	89.894,00	65.289,00
Април 2021. године	25. 6. 2021.	89.582,00	64.948,00
Мај 2021. године	25. 7. 2021.	89.720,00	65.025,00
Јун 2021. године	25. 8. 2021.	89.793,00	65.070,00
Јул 2021. године	24. 9. 2021.	89.330,00	64.731,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2021. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	16,65%	36,55%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	11,50%	25,50%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **28.402 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2021. године, а важиће до 31. децембра 2021. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **405.750 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2021. године, а важиће до 31. децембра 2021. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2021. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	168	183,93	30.900,24
Фебруар	160	183,93	29.428,80
Март	184	183,93	33.843,12
Април	176	183,93	32.371,68
Мај	168	183,93	30.900,24
Јун	176	183,93	32.371,68
Јул	176	183,93	32.371,68
Август	176	183,93	32.371,68
Септембар	176	183,93	32.371,68
Октобар	168	183,93	30.900,24
Новембар	176	183,93	32.371,68
Децембар	184	183,93	33.843,12

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремен рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а најкасније до 5. у наредном месецу.

Месец у 2021. години	Износ учешћа
Јануар 2021. године	42.100,50
Фебруар 2021. године	45.424,50
Март 2021. године	43.529,00
Април 2021. године	42.932,00
Мај 2021. године	44.947,00
Јун 2021. године	44.791,00
Јул 2021. године	44.860,00
Август 2021. године	44.896,50
Септембар 2021. године	44.665,00

Ревалоризација рата за продате станове

30. јуна 2021. године

Купљене станове власници могу да отплаћују у ратама, у складу са уговором. Рата отплате одређује се дељењем износа уговорне цене стана са бројем месеци у којима се дуг отплаћује. Међутим, једном одређен износ месечне рате отплате подлеже ревалоризацији у складу са још увек важећим чланом 23. Закона о становању („Службени гласник РС” бр. 50/92... 99/2011). Наиме, иако је доношењем Закона о становању и одржавању зграда („Сл. гласник РС” бр. 104/2016) престао да важи Закон о становању, његов члан 23. остаје на снази без временског ограничења.

Конкретно, 30. јуна 2021. године врши се ревалоризација рата за продате друштвене станове по уговорима закљученим између 19. 7. 1994. и 30. 6. 2021. године. Ревалоризација отплатних рата по тим уговорима врши се двапут годишње, и то за шестомесечне периоде: јануар–јун и јул–децембар. Прва ревалоризација обавља се 31. децембра текуће године за рате које се отплаћују од 1. јануара наредне године, а друга је 30. јуна текуће године за рате које теку од 1. јула текуће године. Ревалоризација рата по уговорима закљученим после 19. јула 1994. године, у складу са чл. 23. ст. 2. Закона о становању, обавља се:

1) према кретању потрошачких цена у Републици,
2) а највише до висине раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици за обрачунски период (узима се увек мањи износ).

Према ставу 3. истог члана наведеног закона, ревалоризација рата врши се у зависности од месеца када је уговор закључен и мањег износа у односу раста потрошачких цена и раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици у обрачунском периоду – у датом случају у периоду јануар–јун 2021. године, осим у случају када дође до пада зарада, када се не врши ревалоризација.

На основу објављених података Републичког завода за статистику у наредној табели дати су неопходни подаци за примену ревалоризације рата за откупљене друштвене станове на 30. јун 2021. године:

Период	Коефицијенти од месеца закључења уговора до 30. јуна 2021.	
	према кретању потрошачких цена у Србији	према расту просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици
1	2	3
До 31. децембра 2020.	0,035	-0,015
Јануар 2021.	0,031	0,031
Фебруар 2021.	0,025	0,045
Март 2021.	0,020	-0,003
Април 2021.	0,009	0,002
Мај 2021.	0,004	0,001
Јун 2021.	–	–

На основу наведених података ревалоризација рата за отплату станова на 30. јун 2021. године за уговоре закључене 19. јула 1994. године и после тог датума, а до 30. јуна 2021. године, врши се према увек мањим месечним коефицијентима, односно према следећим коефицијентима:

– за уговоре закључене до 31. децембра 2020. год.	не врши се ревалоризација
– за уговоре закључене у јануару 2021. год.	коефицијент је 0,031
– за уговоре закључене у фебруару 2021. год.	коефицијент је 0,025
– за уговоре закључене у марту 2021. год.	не врши се ревалоризација
– за уговоре закључене у априлу 2021. год.	коефицијент је 0,002
– за уговоре закључене у мају 2021. год.	коефицијент је 0,001
– за уговоре закључене у јуну 2021. год.	не врши се ревалоризација

Са наведеним коефицијентима множи се стање дуга, а добијени износ сабира се са износом дуга, чиме се утврђује нови, увећани износ укупног дуга за отплату и из њега нови износ рате отплате. Директан износ рате може да се израчуна ако се на

износ рате отплате за претходни период примене наведени коефицијенти увећани за 1.

По правилу, не врши се ревалоризација отплатних рата за уговоре склопљене у последњем месецу обрачунског периода, у датом случају за уговоре закључене у јуну 2021, као ни за уговоре закључене до децембра 2020. године и у марту 2021. године, јер је коефицијент кретања зарада негативан.

Отплатна рата за период од 1. јануара до 30. јуна 2021. године ревалоризује се на следећи начин:

- 1) стање дуга множи се са одговарајућим коефицијентом и тако се добија износ ревалоризације;
- 2) добијени износ ревалоризације сабира се са стањем дуга;
- 3) ревалоризовани износ отплатне рате за период од 1. јула 2021. године добија се на тај начин што се ревалоризовани износ дуга подели са бројем неотплаћених рата.

Пример:

Уговор о откупу стана закључен је 28. фебруара 2021. године. Дуг је на 28. фебруар 2021. износио 189.000,00 динара, број неотплаћених рата је 126, док је износ отплатне рате за период јануар–јун 2021. 1.500,00 динара. Од марта до јуна отплаћене су четири рате од 1.500,00 динара, па је стање дуга на 30. јун 2021. године 183.000,00 динара (189.000,00 - (4 x 1.500,00)), док је број неотплаћених рата 122 (126 - 4). На основу наведених података обрачун ревалоризације следи у наредном приказу:

Ред. бр.	Опис	Елементи
1.	Стање дуга 30. јуна 2021.	183.000,00
2.	Коефицијент ревалоризације (за уговоре закључене у фебруару)	0,025

Ред. бр.	Опис	Елементи
3.	Обрачуната ревалоризација (ред. бр. 1 x ред. бр. 2)	4.575,00
4.	Ревалоризовани износ дуга (ред. бр. 1 + ред. бр. 3)	187.575,00
5.	Број неотплаћених рата	122
6.	Отплатна рата за период од 1. јула 2021. године (ред. бр. 4 : ред. бр. 5)	1.537,50

Ревалоризовани износ отплатне рате може да се добије и непосредном применом коефицијента 1,025, и то на следећи начин:

1) отплатна рата за период фебруар–јун 2021. године	1.500,00
2) коефицијент за ревалоризацију	1,025
3) ревалоризовани износ отплатне рате (ред. бр. 1 x ред. бр. 2)	1.537,50

Обрачуната ревалоризација књижи се задужењем рачуна 048 и одобравањем рачуна 676.

Напомињемо да се наведени коефицијенти за ревалоризацију касније утврђују пошто се, по новој методологији Републичког завода за статистику, подаци о зарадама објављују у року од педесет пет дана од последњег дана месеца на који се подаци односе. Наиме, подаци о просечној заради у Републици за месец јун 2021. године објављени су 25. 8. 2021. године, па је тек од тог датума било могуће утврдити коефицијенте за ревалоризацију рата за откупљене друштвене станове 30. 6. 2021. године.

Следећа ревалоризација отплатних рата према наведеним уговорима биће извршена 31. децембра 2021. године, са применом од 1. јануара 2022. године.

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА